

Socialförvaltningen
Beslutsunderlag

Datum:
2019-02-11

Diarienummer:
SCN 2018-0493

Handläggare:
Ulf Eiderbrant

Version/DokumentID:

Avtal med Region Uppsala om psykosvårdens beroendeteam

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att säga upp nuvarande avtal med Region Uppsala om psykosvårdens beroendeteam,

att uppdra till förvaltningen att i samverkan med Region Uppsala genomföra en översyn av öppenvårdsinsatser för personer med en missbruksproblematik och samtida psykisk sjukdom, samt

att återkomma med en rapport om översynen tillsammans med eventuella förslag till riktade insatser för målgruppen senast i november 2019.

Sammanfattning

Uppsala kommun har sedan 2008 ett avtal med Region Uppsala om en samverkan med ett specialiserat team riktat till personer med psykiskt funktionshinder och samtidigt substansmissbruk. Teamet kallas numera psykosvårdens beroendeteam och tillhör organisatoriskt Akademiska sjukhuset. Nuvarande avtal mellan parterna sträcker sig till 2019-12-31. En uppsägning ska ske nio månader före årsskiftet. Förvaltningen föreslår en översyn av verksamhetsområdet i samverkan med Region Uppsala under 2019. För att ge möjlighet till organisatoriska förändringar så föreslås även en uppsägning av avtalet med Region Uppsala.

Ärendet

Översyn av psykiatriska vårdinsatser och socialt stöd till personer med psykiskt funktionshinder och substansmissbruk. Uppsägning av avtalet med Region Uppsala om psykosvårdens beroendeteam.

Psykosvårdens beroendeteam

Psykosvårdens beroendeteam ingår i verksamhetsområde psykiatri vid Akademiska sjukhuset. Verksamheten startade som ett projekt med statlig finansiering 2005. Sedan 2008 drivs verksamheten i samverkan mellan Region Uppsala och Uppsala kommun men med samtlig personal i teamet anställda av Region Uppsala. Psykosvårdens beroendeteam arbetar med psykiatrisk hälso- och sjukvård och sociala insatser i kombination enligt en ACT-modell. ACT-modellen rekommenderas av Socialstyrelsens i de nationella riktlinjerna för vård vid schizofreni samt även vid missbruk. En viktig del i

ACT-modellen är att teamet kring patienten består av en personalgrupp med olika professioner som kompletterar varandra för att ge bästa vård utifrån individens behov.

Målgruppen

Verksamheten vänder sig till personer inom Uppsala kommun med en psykisk funktionsnedsättning som är orsakad av psykosjukdom eller bipolär sjukdom och ett samtidigt beroende/missbruk. Patientgruppen består idag av 33 personer i varierande åldrar från 25 – 60 år. Ungefär en tredjedel är kvinnor och två tredjedelar män. Vid remitteringar till beroendeteamet så prioriteras yngre personer och kvinnor. Det är vanligt med andra vårdinsatser från kommunen med boendestöd eller särskilt boende utöver kontakten med psykosvårdens beroendeteam.

Beskrivning av teamet

Nuvarande bemanning i psykosvårdens beroendeteam är en beroendeterapeut, två skötare, en specialistsjuksköterska och en specialistläkare. Vid behov finns nära tillgång till resurser inom sektionen för psykosvård och rättspsykiatri med arbetsterapeut, psykolog, dietist och kurator. Psykosvårdens beroendeteam delar lokaler med psykosmottagning B, ingång 10 vid Akademiska sjukhuset. Teamet utgör en lågtröskelverksamhet där inga krav på drogfrihet ställs. Mottagningen är öppen för patienterna även om de kommer påverkade. Målsättningen är att skapa goda allianser med hög tillit och trygghet i relationerna med patienterna. Vårdformen ger möjlighet till långa vårdkontakter och hjälp till att uppnå långsiktiga mål, som t.ex. att få ett eget bostadskontrakt, sysselsättning, eller att återskapa ett förlorat nätverk. Patienternas tillit till personalen är en viktig del för att nå framgång med vårdinsatserna. Därför är det viktigt med en stabil personalgrupp som patienterna kan lära känna och förvänta sig att möta i vårdkontakterna. Vård och omsorg av patienter med långvarig psykisk sjukdom och samtida substansmissbruk ställer höga krav på personalens kompetens och flexibilitet. Den psykiska sjukdomen påverkar kognitiva förmågor som försvårar samspel och vårdplanering. När personen också har ett missbruk så försvårar det situationen ytterligare. För att möjliggöra en bra behandling och rehabilitering så är det viktigt att missbruket kan begränsas. Det kräver som regel ett aktivt psykosocialt arbete med stöd och hjälp till den enskilde.

Samverkan mellan regionen och kommunen

Psykosvårdens beroendeteam startade som ett samverkansprojekt mellan kommun och landsting 2005 med målsättningen att utveckla insatserna för psykiskt funktionshindrade med en missbruksproblematik. Bakgrunden var förändringarna inom den psykiatriska vården och svårigheter att utforma insatser till personer med psykiskt funktionshinder och missbruk. Uppdelningen av ansvarsområden mellan kommun och landsting för missbruksvård respektive psykiatrisk vård försvårade en samordning av insatser. Integrerade team med en samverkan mellan professioner var den modell som förespråkades och som hade god evidens för arbetet med personer med komplexa vårdbehov. När projektet övergick till ordinarie verksamhet beslutades om ett samarbetsavtal med delad finansiering av verksamheten men med arbetsgivaransvaret hos landstinget. Det sker ingen biståndsprövning enligt socialtjänstlagen för de personer som är aktuella vid psykosvårdens beroendeteam och ingen registrering görs hos socialtjänsten av insatsen. Vårdinsatserna sker utifrån hälso- och sjukvårdslagen. Psykosvårdens beroendeteam kan ses som en del av överenskommelsen om samverkan mellan Region Uppsala och Uppsala kommun om personer med en psykisk funktionsnedsättning. Kritik har riktats från både hälso- och

sjukvården och socialtjänsten om att nuvarande organisering har brister i det gemensamma ansvarstagandet.

Förslag

Nuvarande avtal mellan Region Uppsala och Uppsala kommun om psykosvårdens beroendeteam är ettårigt med nio månaders uppsägningstid. En uppsägning behöver göras senast den 31 mars för en avslutning av avtalet till 2019-12-31. Socialtjänsten och hälso- och sjukvården har ett gemensamt ansvar för målgruppen psykiskt funktionshindrade med en missbruksproblematik och behöver samverka om insatser för gruppen. Nuvarande verksamhet har brister med en otydlighet i ansvarsfördelningen och i samarbetet kring vårdinsatser för enskilda patienter. Förvaltningen föreslår en uppsägning av avtalet för och en översyn av nuvarande verksamheten. Översynen ska genomföras i samverkan med Region Uppsala och inom samarbetet med närvårdssamverkan Uppsala. En rapport om översynen tillsammans med eventuella förslag till riktade insatser för målgruppen, ska presenteras för nämnden senast i november 2019.

Socialförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör